

КРАТКИ БЕЛЕЖКИ ПРОВОКИРАНИ ОТ МОНОГРАФИЯТА НА ИВАНКА ДОБРЕВА: "АБ НА УСТОЙЧИВИЯ ДИЗАЙН"

Доц. д-р Димитър Ив. Добревски

Национална художествена академия, Катедра Индустриален дизайн
бул. „Цариградско шосе“ №73, София 1113, България

BRIEF NOTES PROVOCED BY IVANKA DOBREVA'S MONOGRAPH "THE ABC OF SUSTAINABLE DESIGN"

Assoc. Prof. Dr. Dimitar I. Dobrevski, National Academy of Arts,
Department of Industrial Design
73 Tsarigradsko Shosse Blvd., Sofia 1113, Bulgaria

ABSTRACT

Design!!! Who doesn't get excited when they see the elegant shapes of an expensive sports car, a beautiful fashion item, a new smartphone or a light fixture? Design, sometimes anonymous and inconspicuous, is all around us, and attacks us with challenging shapes and emotional colors. It practically builds our immediate living environment and surrounding completely. Companies are constantly flooding the market with newer and newer products with the aim to increase comfort. Advertising bombards our minds so that we can constantly buy something that we most often do not need, with money we do not have and should receive on credit.

After this fatigue and oversaturation, there is something called "eco design", known as "green design" as well and it is especially relevant today. The first association is about the latest achievements of scientific and technical thought, state-of-the-art technology and modern materials. The media in the age of globalism is flooding us with new innovative ideas and achievements, but it may be is time to rethink these challenges. The solution may lie in something much more modest and smaller, in something well forgotten old, that served humanity since the dawn of civilization. Ivanka Dobrev-Dragostinova's book "The ABC of Sustainable Design" allows us through the prism of a modern understanding and treatment of the issue to touch a forgotten and largely lost world, unknown for the modern generation. With her vivid and immediate language and rich illustrative material, the author manages to reveal materials and techniques covered with the fog of oblivion. The book successfully focuses on important dilemmas of modern design philosophy, facing a crossroads around the world. Directing the audience's attention to the concept of "sustainable design", the author focuses on a number of important issues and manages to formulate solutions and answers, to model and encourage a different attitude of designers to quality of life, desire to cooperate with nature, variety of expressions and cultural diversity.

Key words: sustainable design, eco design, green design

Дизайнът!!! Кой не се вълнува когато види елегантните форми на скъп спортен автомобил, красива модна дреха, нов смартфон или осветител? Дизайнът, понякога анонимно и незабележимо, е навсякъде около нас, и ни атакува с предизвикателни форми и емоционални цветове. Той на практика изгражда изцяло непосредствената ни жизнена среда и обкръжение. Фирмите наводняват непрекъснато пазара с все по-нови и нови продукти, допринасящи нарастването на комфорта. Мобилни телефони и компютри се сменят с бързината на носни кърпички за еднократна употреба. Рекламата бомбардира нашето съзнание за да може да си купуваме непрекъснато нещо, от което най-често нямаме нужда, с пари, които нямаме и трябва да получим в кредит [1].

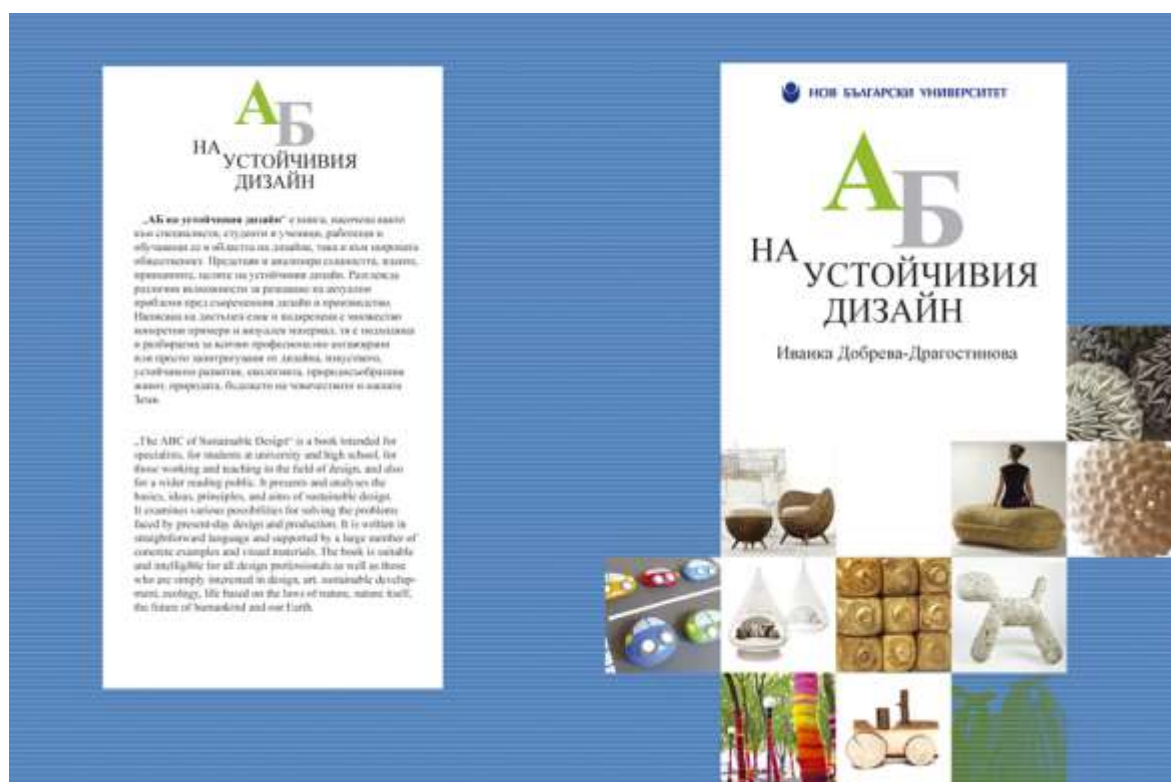
След тази умора и пренасищане днес особено актуален е "екодизайна", често наричан също "зелен дизайн". Първата асоциация е да го свързваме с последните постижения на научната и техническа мисъл, върхови технологии и съвременни материали. Медиите в епохата на глобализъм ни заливат с нови иновативни идеи и постижения, но може би е крайно време да се преосмислят тези предизвикателства. Решението може би се крие в нещо много по-скромно и малко. В нещо добре забравено старо, служило на човечеството още в зората на цивилизацията. Често мислим и приемаме нашите далечни предшественици за неуки, потънали в нищета, болести и мизерия. Всъщност в миналото хората не са били по-глупави от нас и в много отношения

техните "първобитни технологии" са успявали да запазят статуквото на устойчиво развитие и баланс с природата, независимо от оскъдните суровини. Преоткриването и осмислянето на това познание може в голяма степен да допринесе за подобряване на качеството на живот в нашето съвремие. "Новото" е добре забравеното "старо".

Книгата на Иванка Добрева-Драгостинова "АБ на устойчивия дизайн" (*Илюстрация 3*) ни позволява през призмата на едно съвременно разбиране и третиране на проблематиката да се докоснем до този позабравен и в голяма степен загубен за съвременното поколение свят. По един увлекателен и оригинален начин са представени възможностите в съвременните дизайн и архитектура такива "древни материали" като: бамбук, вълна, глина, плът, кратунки, слама и пр. (*Илюстрация 1 и 2*). Книгата в азбучен порядък е разгърната като един лексикон - интересен и увлекателен, както за развиващия се подрастващ млад студент, изучаващ дизайн, така и за болшинството колеги - утвърдени практикуващи творци. С живия си и непосредствен език и богат илюстративен материал авторката успява да разкрие материали и техники, покрити с мъглата на забравата. Като дългогодишен преподавател в областта на индустриалния дизайн държа да споделя личното си мнение, че монографията не е само полезна и лесна за четене и възприемане, но е изключително полезно учебно помагало, което може да подпомогне образователния процес в сферата на дизайна [2].

Илюстрация 1 "БИОМАГАЗИН", материал: кратуни, шикалки, вълна, велпапе

Илюстрация 3

Илюстрация 2 Мебелна серия "Оригами класик", материал: рециклиран картон - велпапе

Книгата успешно акцентира вниманието върху важни дилеми на съвременната философия на дизайна, изправен в цял свят пред кръстопът. Проблемите са много и са вече осезаеми дори от неспециалистите. Докога може да продължава непрекъснатата спирала на интензификация и свръх производство? Може ли всички страни да копират водещите световни икономики? Може ли комфортът да нараства непрестанно? Няма ли в крайна сметка да се счупи клонът, на който седим? Много са въпросите, а отговорите са малко. Насочвайки вниманието на аудиторията към концепцията за "устойчив дизайн" авторката акцентира вниманието върху редица важни проблеми и успява да формулира решения и отговори. И най-важното, успява да моделира и поощри едно различно отношение на специалистите дизайнери към качеството на живот, желание за сътрудничество с природата, разнообразие на изява и културно разнообразие. Това е процес, на който предстои дълъг път на развитие, започвайки с екологичния подход, и преминавайки в устойчивия. Крайна цел е възстановяване на загубения баланс в Природата и нарастващата лавина на потребление [2].

И както самата авторка заключава в края на своята монография: "И най-дългият път започва с една крачка. [3]"

Крачката е направена!

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Dobrevski, D. (2011) "Estestveni granici na predmetite na arhitektura, inzhenerni disciplini i dizajn" V: National Scientific Conference with international participation "Design - 2011 - Sofia"
- [2] Dobрева-Dragostinova, Iv. (2017) "AB na ustojchivii dizajn", NBU, Sofia, 2017
- [3] Drevna kitajska mudrost
- [ил. 1] Dobрева-Dragostinova, Iv. (2011) "Biomagazin", V: Dobrevski, D. i dr, II Bulgarian design biennial 2011, fondacia "Poddyrzhane na izkustvoto v Bulgaria", Sofia, 2011
- [ил. 2] Dobрева-Dragostinova, Iv. (2015) Mebelna seriia "Origami klasik", Izlozhenie TEHNOMEBEL i SVETYT NA MEBELITE 2015, 21 - 25.04.2015, Inter Expo Center, Sofia
- [ил. 3] Dobрева-Dragostinova, Iv. (2017) "AB na ustojchivii dizajn", NBU, Sofia, 2017

За контакти:

*Доц. д-р Димитър Ив. Добревски
Национална художествена академия,
Катедра Индустриален дизайн
бул. "Цариградско шосе" №73,
София 1113, България
e-mail: did_design@abv.bg*